

IRODALOM

Dr. K. Escherich: Die Forstinsekten Mitteleuropas. (Kiadó: Paul Parey, Berlin, SW. Hedemannstrasse 28. és 29.)

Abból az alkalomból, hogy dr. med. et phil. *Escherich* Károly müncheni egyetemi ny. r. tanár, világszerte ismert és tisztelt tudós a „Die Forstinsekten Mitteleuropas“ című, 5 kötetre tervezett művének első három kötete után legújabbán az erdészetileg fontos hártýásszárnyúak 2 családját ismertető füzetével ajándékozta meg a tudományos világot, kötelességemnek tartom, hogy igen tisztelt szaktársaim figyelmét erre az elméleti és gyakorlati szempontból erdészeknek és entomologusoknak egyaránt értékes munkára felhívjam.

Az az érdeklődés, amellyel a világ entomologusai és erdészei 1914-ben eme tudományos műnek a rovarok alaktaánát, életmódját és az alkalmazott rovartanának alapismereteit tárgyaló I., majd 1923-ban az erdészeti jelentőségű alsóbbrendű rovarok, egyenesszárnyúak, recésszárnyúak és bogarak rendszerét, biológiáját, erdészeti jelentőségét és az ellenük való védekezési módokat ismertető II. kötetét fogadták, fokozottan nyilvánult meg az aprólepkék és a nagylepkék araszoló- és bagolylepkék családjának az erdők életközösségében résztvevő fajait felölelő III. kötetnek 1931. évi megjelenésekor. Így bátran állíthatom, hogy a még hátralevő és a kiadótól 1941-re ígért két kötetet, illetőleg ezek füzeteit az érdekeltek már nemcsak a legnagyobb lelkesedéssel, hanem szinte türelmetlenül is várják. Lelkesedéssel és türelmetlenül, mert amit *Escherich* erdészeti rovartanának eddig megjelent kötetekben és füzetében nyújtott, az a régebbi, hasonló tárgyú könyvek anyagát magasan túlszárnyalja.

Az a körülmény ugyanis, hogy a régebbi erdészeti rovartanok írói csakis a gyakrabban előforduló káros és a feltűnőbb hasznos rovarfajok külalakjának a leírására és életmódjának az ismertetésére helyeztek súlyt, tömeges elszaporodásuk okaira vonatkozóan pedig többé-kevésbé egyéni, de a legtöbb esetben helyt nem álló véleményeket nyilvánítottak, a rovarkárosítások elhárítására és megszüntetésére pedig végrehajthatatlan, vagy eredményt nem biztosító védekezési módokat ajánlottak, az erdészeti rovartanak új irányba való terelését tette szükségessé.

Ez az új irány, amely felé *Escherich* mutatott, a káros rovaroknak az anorganikus és organikus környezettől való függőségét igyekszik kideríteni abból a célból, hogy az erdőkben az életközösségi egyensúly biztosítható és ezzel a káros rovarok tömeges elszaporodása elhárítható legyen.

Ebben az irányban végzett kutatásoknak, hála *Escherich*nek és zoologusokból, botanikusokból és erdőtisztékből álló munkatársainak, már van is eredménye, amint azt a szóban lévő műnek a III. kötete és a hártvány- és kétszárnyúakat tárgyaló V. kötet első füzeté igazolja. Biztosak lehetünk tehát abban, hogy azok az ismeretek, amelyekhez a nagylepkék többi családját és a szipókás rovarokat ismertető IV. kötet és az erdészetiileg fontos hártvány- és kétszárnyúakat felölelő V. kötet hátralévő füzetei útján juthatunk, tudásvágyunkat nagy mértékben ki fogják elégíteni.

A tartalomban páratlanul gazdag és gyönyörűen kiállított, erdészeti rovar-tani és erdővédelemtani jelentőségű mű eddig megjelent I. kötete 11.70, II. kötete 16.20, III. kötete 51.30, V. kötetének I. füzeté (a megrendelő a másik 3-at is átvenni köteles) 20.60 RM áron 25% árkedvezménnyel a kiadótól minden hazai nagyobb könyvkereskedő útján rendelhető meg. *K. A.*

A kémia és vívmányai. („A Természet Világa“ V—VI. kötete; kiadja a Kir. Magy. Természettudományi Társulat, Budapest, 1940.) I. Rész: I—VI. 1—380 oldal, 2 színes, 18 fekete műmelléklettel és 130 szövegekőzi képpel. II. Rész: 1—442 oldal, 3 színes, 24 fekete műmelléklettel és 104 szövegekőzi képpel.

A vegytan problémái csak a legutóbbi években váltak igazán népszerűekké. Az előző évtizedekben még a természettudományok iránt érdeklődő művelt nagyközönség is bizonyos félf tisztelettel tekintett a chemia titokzatos „nehéz“ tudományára, amely ugyan lassan, de egyre jobban kilép titokzatos köntöséből. Ma már nem egy vívmánya nélkülözhetetlen és a vegyészeti fehérköpenyes munkásai meglepőbbnél meglepőbb új felfedezésekkel gazdagítják a tudományt és az emberiséget. Csak néhány éve, hogy a piacokon megjelentek a műanyagok, a vegyi technikának ezek a csodálatos termékei, amelyek nemcsak pótolják az eredeti anyagokat, hanem bizonyos tulajdonságokban még felettük is állanak. Vagy ki nem hallott volna még a vitaminokról és a hormonokról stb.? A ma már nélkülözhetetleneknek megismert vitaminok felette bonyolult szerkezetére vegyi laboratóriumban jöttek rá. Itt készülnek a legújabb kutatások eredményei alapján előállított gyógyszerek, de az atomrombolásnak és az elemek átalakulásának a legnehezebb kérdéseit is a kísérletező vegytan igyekszik megoldani.

A Természettudományi Társulat most megjelent két legújabb könyve ezekről a kérdésekről ad minden érdeklődőnek megbízható, korszerű felvilágosítást. Megtaláljuk benne az elméleti vegytan legfontosabb alapjait és a gyakorlati élet számára hasznosított vívmányok részletes ismertetését. Az első kötet első része az atomok és a molekulák birodalmával foglalkozik. Felsorolja az elemek és vegyületek beosztását, a kémiai átalakulások törvényeit, a rádióaktivitás és elemátalakítás felfedezéseit, stb. A könyv második része (mely még a II. kötetben is folytatódik) a szerves világ anyagait tárgyalja. Ebben rendszerbe foglalva vonulnak végig a legfontosabb elemek és vegyületeik, különös tekintettel a gazdasági életben is felhasználható anyagokra (a levegő nitrógenjének az értékesítése; robbanó anyagok; a gyufa; az üveg; a kerámia; a fémek és az ötvözetek; a fényképezés; az elektromos világítás kémiai problémái, stb.). A második kötet ezenfelül még az anyagok elemzésével és a

szerves világ anyagaival foglalkozik igen behatóan. Az utóbbiak közül külön fejezetekben tárgyalja a földgáz és a petroleum hasznosítását, a világítógáz gyártását, részletesen ismerteti az erjedést, az erjesztő szervezeteket, a cukorgyártást, a cellulózeipart, a zsírokat, olajokat és szappanokat, valamint a kaucsuk és a gumi gyártását. Bőven tér ki a textilipar és a bőrípar kémiai vonatkozásaira és az élettanilag oly fontos fehérjék, vitamínok és hormonok szerepét ugyancsak több oldalról, részletesen világítja meg. Végezetül még a növényi és az állati élet vegyi folyamatait ismerteti nagyon ügyes összeállításban.

A pompás összefoglaló munkát legjobb hazai szakembereink közreműködésével *Erdey-Grúz Tibor* és *Gróh Gyula* szerkesztették. A kiállítás és nyomás minden tekintetben mintaszerű és teljesen olyan, mint a hatalmas mű előző kötetei.

Dr Wagner János.

Trummer Árpád és dr. Lászlóffy Woldemár: A kultúrmérnöki intézmény 6 évtizede. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium kiadása, Budapest, 1940.)

Az érdemes munkát mindig elismerés illeti, különösen akkor, ha hívalkodás nélkül és önzetlenül szolgálja a közösség érdekeit.

Ezért tekinthetünk őszinte örömmel arra a közel 300 oldalnyi, díszes kiállítású kötetre, amely földművelésügyi minisztériumunk vízügyi főosztályának a pompás kiadványai között is előkelő helyet foglal el és a magyar országépítés egyik legjelentősebb tényezőjének a 60 éves működéséről számol be.

Hazánk az ármentesítés terén világviszonylatban is tekintélyes eredményt ért el és a kenyeret adó földet alig félszázad alatt 9 millió holdnyi területtel gyarapította. De ez a munka csak első szakasza volt egy nagy-szabású terv valóraváltásának, amelynek a szükségét már *Széchenyi* hirdette és kétségtelen, hogy az ármentesítés eredményei mind veszendőbe mentek volna, ha az állam nem gondoskodik intézményesen a biztosításukról.

Igazi kormányférfiúi előrelátás volt tehát az, amely 60 évvel ezelőtt megteremtette a külön vízügyi főosztályt és elindította a magyar föld belterjesebb meghódítására a kultúrmérnökök seregét.

Csendben, szerényen dolgozott ez a gárda és noha munkája nyomán csak áldás fakadt, nem egyszer kellett eltűnnie a tudatlan, rosszindulatú, vagy kiesinyes vádak tüskéit.

Ma már tisztán áll előttünk, hogy a kultúrmérnök segítsége nélkülözhetetlen a többtermelésre való törekvésnél, különösen pedig ott, ahol — mint hazánkban is — az időjárás mostohasága, a talajvizek és egyéb nehézségek fokozott emberi erőfeszítést kívánnak.

Lapunk korlátozott terjedelme, sajnos, nem engedi meg, hogy a mindenképpen díszes munkát részletesebben ismertessük, pedig számos közleménye — éppen közgazdasági jelentőségénél fogva — a szorosabban vett műszaki körökön kívül is joggal számíthat élénk érdeklődésre.

Trummer Árpádnak „A kultúrmérnöki intézmény nemzetgazdasági jelentősége” címen írt bevezetője is mindjárt olyan lebilincselő tanulmány, amely látókörrünket tekintélyes mértékben szélesíti és sok, talán csak sejtett összefüggést ért meg velünk.

A kötet első része a magyar kultúrmérnöki intézmény általános ismertetését tartalmazza. Ennek a fejezeteit *Rochel Dezső* („A kultúrmérnöki intézmény története”, 23—52. old.); *Rohringer Sándor* („A kultúrmérnökség és a vízjogi törvény”, 53—63. old.); *Lászlóffy Woldemár dr.* („A kultúrmérnökök hatvan évi munkásságának eredménye”, 64—88. old.); *Péchy*

Béla („A régi kultúrmérnökségről“, 89–94. old.) és *Tavy Lajos* („A vízmesteri intézmény“, 95–104. old.) írták.

A második rész „A kultúrmérnökök munkássága“ főcímmel a következő közleményeket tartalmazza. *Mantuano József*: Patakrendezések (105–118. old.); *Fuchs Károly*: Folyószabályozások (119–126. old.); *Tavy Lajos*: Vízműködő munkálatok (127–151. old.); *Taxner Béla*: Leecapolás és belvizrendezés (152–165. old.); *Udránszky József*: Alagesővezések (166–173. old.); *Szilágyi Gyula*: Öntözések (174–191. old.); *Trummer Árpád*: Szikjavítás (192–198. old.); *Lászlóffy Woldemár dr.*: Ivóvízellátás és szennyvízelvezetés (199–206. old.); *Pátsch Ignác*: Artézi kutak (207–222. old.) és *Hallóssy Ferenc*: Halászat (223–244. old.).

A befejező rész a külföldi kultúrmérnöki szolgálatból közöl néhány érdekes fejezetet. *Magnani B. dr.* az olasz, *Poscwitz A. G. dr.* a német és *Kun László* a francia kultúrmérnöki intézményt ismertetik.

A gyönyörű kiállítású munkát 140 fénykép és 23 ábra díszíti, amelyek a szöveget nemesak kitűnően kísérik, hanem még sokkal közelebb hozzák hozzánk.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egyet Közlönye. (LXXV. köt. 1941.)

11–12. sz. — *Dr. Hazay I.*: Dr. Tátray István 1893–1941. — *Padányi Gulyás J.*: Az iparművészet és az iparművészek ügye. — *Ifj. Csemegi J.*: A tarnaszentmáriai templom.

A Műszaki Világ. (V. évf. 1941.)

6. sz. — —: Meg kell kezdenünk a békegazdálkodásra való átállás előkészítését az iparban.

7. sz. — *Dr. Árvay J.*: Öntözési problémák. — *Balogh Kovács L.*: A traktor új fejlődése és várható térfoglalása. — *Tóresay P.*: Mik a magyar biztosítási kultúra elmaradottságának valódi okai?

A Vadászkutya. (II. évf. 1941.)

3. sz. — *Felix E.*: A vadór és a vadászkutya. — *Dr. Forti J.*: A magyarvizsla. — *Bujtár Á.*: Vadászat Iránban kutya nélkül. — *Zoborhegyi*: Mit követelnek újabban a mindenes vizslától. — *N. Koncz M.*: Ne féljetelek a vadászkutyától. (b. k.) — *F. E.*: Szalonkázás vizslával. — *Dr. Forti J.*: A spaniel és idomítása. — *Dr. Reinisch M.*: Egészségügy, ápolás, gondozás.

Bányászati és Kohászati Lapok. (LXXIV. évf. 1941.)

5–6. sz. — *Dr. Bardócz Á.*: A mennyiségi emissziós színképelemzésről.

7. sz. — *Faller J.*: Bányáink térképjelének kialakulása a hazai kartográfiában.

Botanikai Közlemények. (XXXVIII. k. 1941.)

1–2. sz. — *Boros Á.*: Margittai Antal emlékezete. — *Moesz G.*: A bányák és barlangok gombái Magyarországon. — *Zsák Z.*: Florisztikai adatok a hazai növényvilág ismertetéséhez. — *Andrecányszky G.*: Megjegyzések a Keleti Alpok flórájához. — *Boros Á.* és *Rouppert K.*: A *Fimbraria fragrans* és *Grimaldia fragrans* magyar- és lengyelországi elterjedése. — *Balás G.*: Gubaesok Komárom megyéből. II. — *Krenner J. A.*: Néhány mikológiai és növénykörtani adat hazánkból. — *Moesz G.*: Új gombák Lettországból. VII. — *Hulják J.*: Adatok a Magyar-Középhegység északnyugati része növényzetének ismeretéhez. — *Hortobágyi T.*: Algarendellenességek.

Gazdatisztek Lapja. (XLV. évf. 1941.)

4. sz. — —: Tavasz krónika. — *Sárosy L.*: „Bokorbérleti“ lehetőség.

Halászat. (XLII. évf. 1941.)

3. sz. — *Dr. Maucha R.*: A vízi élettér biológiai egyensúlya. — *Tóth J.*: A pontytenyésztésanyagtról. — *Kontur Gy.*: Az 1940. év halászata. — *Dr. Lukács K.*: Akvárium fogasmegfigyelések.

Kémikusok Lapja. (II. évf. 1941.)

4. sz. — *Jendrassik A.*: Kémiai eljárás fűrt kutak és csővezetékek megvédésére a vezetett víz agresszív hatásával szemben és a védőrétegképződés új elmélete. — *Gara Gy.*: Gyapjúmosás izoelektromos ponton. — *Dr. Medgyesi E.*: Hormonok.

Kertészeti Szemle. (XIII. évf. 1941.)

4. sz. — *Preczner G.*: Villakertek hasznos építményei. — *Gulácsy B.*: Stimulálás cyanozással. — *Klötzl I.*: Orgona hajtatas. — *Scholtz G.*: Egy kg szilva termesztési költsége. — *Magyar Gy.*: A nagykorösi középhosszú uborka helyzete. — *Dr. Berend I.*: A rézgálichiány miatt módosult permetezésekről. — *Doctor Ó.*: Spárgaértékesítés minőségi szempontból. — *Filla M.*: A sárgarépa mag termesztése. — *Dr. Keller O.*: A takácsatkák kártétele és irtásuk.

Kísérletügyi Közlemények. (XLIII. k. 1940.)

1—6. sz. — *Grenczer B.*: Vitéz nagybányai Hortthy Miklós. — *Dr. Somorjai F.* és *Koczor F.*: Tanulmány a hazai nagy- és kisgazdabúzák minőségéről. — *Lakobey I.*: Tápanyagfelvétel, tápanyagkiválasztás. Az olajlem tápanyagfelvétele. — *Dr. Sedlmayr C.*: A cukorrépa fajtakérdés megoldása: — *Dr. Szirmai J.*: Összehasonlító szabadföldi esárvázási kísérletek rézgáliccal és bór-diólével a búzaköszög ellen. — *Dr. Sik K.*: A talaj higroszkóposságának meghatározása CaCl_2 ; $6\text{H}_2\text{O}$ felett. — *Dr. Vitéz I.*: Tejüzemek tartályainak zsírtalanítása. — *Anghi Csaba G.*: Adatok a tyúktojás eheto részeinek, színének és héjsúlyának viszonszágaról. — *Dr. Bognár G.*: Az alumínium-burkolólemez szerepe az ömlesztett sajtíparban. — *Lindner E.*: Ásványi kenőolajok stabilitásának jellemzése a kátrányszámmal. A kátrányszám meghatározásának egyszerűsítése. — *Sarudi (Stetina) I.*: Táblázatok a fagyaltok cukortartalmának számításméklküli meghatározásához. — *Böhm D.*: A szakaszos és állandó átömléssel működő extrahálókészülék. — *Szarha B.*: Keeskemét thj. város belterületén lévő kutak vizének vizsgálati adatai. — *Dr. Kendi Finály I.*: A műtrágyázás jelentősége, eddigi eredménye és jövő feladatai. — *Dr. Bezák A.-né* és *Hortobányi M. dr.*: A kenyér új táplálkozásélettani bírálata. — *Schay G.*: Kátrányolajtartalmú permetezőszerek (gyümölesfakarbolineumok) vizsgálata. — *Kenessey K. dr.*: Adatok az ógyallai m. kir. Meteorológiai és Földmágnességi Intézet történetéhez. — *Abaffy L.*: A kairói I. Fuad Mezőgazdasági Múzeum.

Köztelek. (LI. évf. 1941.)

11. sz. — *Somssich L. gr.*: A tenyészállatvásárok története és az idei jubilaris, 50. tenyészállatvásár. — *Bedök J.*: Néhány adat a tavaszi búzáról. — *Sass G.*: A burgonyatermesztés mai eszközei. — *K. Balogh I.*: A vörös mangalica. — *Csáky F.*: Kukoricatermésünk okszerű felhasználása.

12. sz. — *Vágsellyei I.*: A kukoricaesőnek melyik részéről vegyük a a vetőmagot? — *Thomka Z.*: A kaszálás racionalizálása.

13. sz. — *v. Purgly L.*: A mezőgazdasági érdekképviseletek reformja. — *Dr. Berke P. és dr. Tóth T.*: A balatoni halliszt mint tehéntakarmány. — *Csukás Z. dr.*: A sertés nevelőképessége. — *Valádi B.*: A kötött talajok, dűlőutaknak javítási lehetőségei.

Magyar Fapiac. (III. évf. 1941.)

11. sz. — —: Beszámoló Erdély tüzifaellátásáról. — —: Biró Zoltán felszólalása a Mérnökpolitikai Társaságban. — —: Mi történik a székelyföldi fa értékesítése érdekében. — —: A szén felhasználása.

Magyar Méh. (XLII. évf. 1941.)

4. sz. — *Csajághi K.*: A magyar méhészet nagy feladata, az olajmagvak és a gyümölcsstermesztésre átállított mezőgazdaságban. — *Várallyay B.*: Méhészpoltikánk legsürgősebb feladatai. — *Zsolnay B.*: Nagyobb testű méhek kitenyészése. — *Horváthy Gy.*: Anyanevelés peteáthelyezéssel. — *Dr. Koppán J.*: Selyemfű. — *Tamaskó J.*: Szúrnak-e a bánáti méhek? — *Kelecsényi E.*: A Mátyás-féle „Hungária” köpenyes kaptárról. — *Kelecsényi E.*: A vándorkaptár egy megoldandó szerkezeti hiánya. — *Balázs J.*: A viasz kifőzésének célszerű módja. — *Dr. Hollós J.*: Mit jelent a termelési költség az eredményes méhészkedésnél? — *Dr. Széll E.*: Méztermelési fogások.

Magyar Statisztikai Szemle. (XIX. évf. 1941.)

1. sz. — *Barsy Gy. dr.*: Az 1940. év előzetes népmozgalmi eredményei. — *Heller A. dr.*: A sommások élelmezése. — *Farkasfalvy S. dr.*: Mezőgazdasági iparunk 1939-ben. — *Br. Petrichevich-Horváth M. dr.*: A Duna és Tisza nemzetközi forgalma 1939-ben.

Magyar Vadászujság. (XLI évf. 1941.)

8. sz. — *Csikvándi E.*: Ne kerteljünk! — —: Egy kis tájékoztató a fegyvertartási szabályokról, továbbá a vadászati- és fegyveradóról. — *Gödri F.*: Erdélyi keservek.

9. sz. — *Mészáros P.*: A vadászat komoly érdekei s a kirándulók sportja. — *Koltai G. V.*: A nyére (*Putorius lutreola I.*) biológiája.

Mezőgazdasági Közlöny. (XIV. évf. 1941.)

3. sz.: — *Varga L.*: Mezőgazdaság és őrpolitika. — *Dr. Heller A.*: A magyar mezőgazdaság munkabérterhe. — *Dr. Gosztonyi J.*: Munkaracionalizálás a kisgazdaságokban.

Nimród Vadászlap. (XXIX. évf. 1941.)

8. sz. — *Deméndy*: Internáljuk a vadorzókat? — *Dr. Fenczik J.*: Medvék és farkasok Kárpátalján.

9. sz. — *Dr. Forti J.*: A gyérfüstű lőpor. — *Fekete A.*: Hozzászólás a kopózás kérdéséhez.

10. sz. — *Party I.*: „Vaekolás”. — *Dr. Pátkai I.*: Válasz a „ragadozók” inkognitóban stb. cikkekre. — *Veress G.*: Vizsláink és a szűkesztendő.

Technika. (XXII. évf. 1941.)

3. sz. — *Dr. Pattantyus Á. G.*: A gépesoport üzeméről. — *Dr. Gosztonyi Gy.*: Pécs középkori műemlékei. — *Dr. Szily J.*: Torzítatlan kis-minták felületi érdessége. — *Papp F.*: Dunántúl néhány fontosabb építőkövéről. — *Deniflée S.*: Az alumínium és felhasználása. — *v. Bátorffy V.*: Török pamutfajták vizsgálata. — *Alberti Gy.*: A székesfőváros hűtőházai. — *Kassay Farkas S.*: A moszkvai földalatti vasút.

Természettudományi Közlöny. (73. k. 1941.)

3. sz. — *Mikola S.*: A fizikai megismerés és az értelem. — *Rapaics R.*: az oltás élettana. — *Szurovy G.*: Földesuzamlás a Gulácson. — *Aujeszký L.*: Az idei tél fűtési szükséglete.

Vadászat—Halászat. (IX. évf. 1941.)

5. sz. — —: A visszaesatolt Erdély és Kárpátalja vadászati kiucseinek bemutatása a mezőgazdasági kiállításon. — *Vágó A.*: Sporthorgászat. Elmélet és gyakorlat.

6. sz. — *Gr. Festetics P.*: Tavaszi ébredés az erdőn. — *Dr. Fenczik J.*: Egyet-mást a szalonkáról.

Vízügyi Közlemények. (XXII. évf. 1940.)

1. sz. — *Mihalik F.*: Korbély József emlékezete. — *Trummer Á.*: A kultúrmérnöki szolgálat közgazdasági jelentősége. — *Dr. v. Lapray G.*: Közvetlen módszer trapézszelvényű esatornák tervezésére. — *Hidvéghy L.*: Szennyvízemelőtelepek tervezése és üzeme. — *Rohringer S.*: A budapesti északi kikötő modellkísérlete. — *Tóth M.*: A Balatonvidék fejlődése.

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

ALLGEMEINE FORST- UND JAGD-ZEITUNG. 1941. 2—3. szám.

Bartsch: A lúcfenyő természetes társulása a Schwarzwaldban és befolyása a termőhelyre mesterséges telepítésnél. (Über den natürlichen Gesellschaftsanschluss der Fichte im Schwarzwald und ihren Einfluss auf den Standort bei künstlichem Anbau.) 28—48, 63—80. old.

A tanulmány igen figyelemreméltó példája az alkalmazott növény-szövetkezettannak. A szerző bevezetésül ilyen értelemben határozza meg a lúcfenyves fogalmát és részletesen leírja a schwarzwaldi lúcosok különböző növény-szövetkezeti formáit. A továbbiakban azt vizsgálja, hogy a természetes elterjedési határokon túl való mesterséges telepítéseknél milyen növény-szövetkezeti képek alakulnak ki és milyen a lúcfenyő teljesítő-képessége ezekben.

Különösen érdekes fejezete a tanulmánynak az, amelyik a lúcnak a termőhelyre gyakorolt befolyását tárgyalja a tartamosság szempontjából, mert itt a szerző teljes őszinteséggel rámutat a tisztán pénzügyi megfontolások alapján erőszakolt lúctelepítések hátrányaira.

A gyakorlati erdőgazdaság számára a vizsgálatokból három fontos következtetés vonható le: 1. A növény-szövetkezeti adatok tájékoztatást nyújtanak afelől, milyen volt őseredeti állapotában a lúcosok életközössége. 2. Melyek azok a körülmények, amelyek a mai összetétel mellett a termőhely kialakítására döntő befolyást gyakorolnak. 3. Milyen növény-szövetkezeti formában találja meg a lúcfenyő az életfeltételeit a hegyvidék különböző magassági övezeteiben.

Dauberschmidt: A fenyveseket pusztító nagyarányú rovarkárosítók leküzdése és megelőzése. (Zur Bekämpfung und Verhütung der Nadelholz-Insekten-Grossschäden.) 48—51. old.

A hatékony megelőzés előfeltétele az elegyes állományok telepítése, de a műszaki védekezést az erdőgazdaság belátható időn belül teljesen nem nélkülözheti.

Speer: A múlt századbeli vörösfenyő-telepítések Württembergben. (Über den Anbau der europäischen Lärche in Württemberg im vorigen Jahrhundert.) 57—63. old.

Az igen érdekes erdőgazdaságtörténeti tanulmány megállapítása szerint az első vörösfenyőket 1737-ben telepítették Württembergben, valószínűleg mint alpesi magból származó csemetéket.

CENTRALBLATT FÜR DAS GESAMTE FORSTWESEN. 1941. 2—3. sz.

Schimitschek: A *Bupalus piniarius* tömeges fellépése és leküzdése Nyugatszlovákiában, 1940. ben. (Die Massenvermehrung des Kiefernspanners, *Bupalus piniarius* L., und seine Bekämpfung im Jahre 1940. in der Westslowakei.) 25—40. és 53—59. old.

Az utóbbi években az araszoló lepke hernyója egyre nagyobb pusztítást végzett a Malacka körüli, mintegy 35.000 ha-t kitevő és 98%-ban elegyetlen állománya erdőfenyvesekben, amelyeknek legnagyobb része (22.000 ha) jelenleg a szlovák katonai kincstár tulajdona.

A további pusztítás megakadályozása céljából a birtokosok felkérésére a német légi haderő erdővédelmi csoportja vállalta a károsító leküzdését és munkájában — a tudományos szempontból való ellenőrzéssel — a bécsi „Hochschule für Bodenkultur“ erdővédelemtani intézete is támogatta.

A szerző megállapítja, hogy a morvamenti, nagyobb részét futóhomokon telepített elegyetlen erdőfenyvesek mind termőhelyi, mind pedig élettani szempontból egyaránt kitünő létfeltételeket biztosítanak a káros rovaroknak és az 1939/40. évi kemény tél különösen előkészítette a talajt az araszoló vészes elszaporodásához.

Tanulmánya további részében behatóan ismerteti a leküzdés előtt végzett vizsgálatokat (amelyek a peték és bábok mennyiségének alapján a veszélyeztetettség mértékét és ennek megfelelően a munka sorrendjét állapították meg), azután leírja a repülőgépekről történt beporzás keresztülvitelét (ez a július 22-étől augusztus 24-éig tartó időben történt ha-ként átlag 70 kg. dinitro-o-cresol tartalmú méreggel) és végül beszámol az eljárás eredményességéről, amely teljesen kielégítő volt, csak a kemény téltől megtámadott gyengébb hajtásokat pörkölte meg a méreg kisebb-nagyobb mértékben.

Hafner: Különleges faközelítési eljárások és berendezések alkalmazása a multban és jelenben. (Über die Anwendung aussergewöhnlicher Methoden und Anlagen für die Holzbringung einst und jetzt.) 59—70. old.

A nagyon érdekes leírásból megtudjuk, hogy Württembergben a csúsztatásnál már 1729-ben öntöttvas csöveket is alkalmaztak, mégpedig igen jó sikerrel.

A csúsztatóknak ma is különböző fajtáját használják, különösen ott, ahol az erdők feltárása és egyéb szállító berendezések építése nagy nehézségekbe ütközik. Amerikában pl. kisesésű pályákon görgőket építenek be a csúsztató fenekére. Japánban gyakran vesszőfonást alkalmaznak s Anatóliában lóvontatással párosítják a csúsztatást. Hasonló különleges szállítási eszközök a tengeri óriási tutajok, a különböző felvonók és újabban a motoros vontatás számos fajtája, amelyek az erdőgazdaságban egyre nagyobb jelentőséghez jutnak.

DER DEUTSCHE FORSTWIRT. 1941. 19/20—26/26. szám.

A Cseh- és Morvaország felett gyakorolt védnökség életbelépésének két éves fordulója alkalmából a folyóirat 21/22. kettős száma hosszabb sorozatban foglalja közre a protektorátus erdészetiével.

A helyszüke miatt a közleményeket részletesebben nem tárgyalhatjuk, csak a címüket említjük meg. Bevezetőül *Francke* az erdő- és fagazdaság általános helyzetéről és célkitűzéseiről számol be, utána pedig *Rossmüssler* az erdőművelés újjászervezését, *Gutschick* a szakoktatást, *Whistling* az erdőrendezés történetét, *Fechter* a cseh földreform eredményeit, *Mylius* az erdőmunkások helyzetét, *Richter* a fatermelés szabályozását, *Helldorff* a piaarendet, *Köppler* a vadászati viszonyokat, *Tränkner* a természetvédelmet, *Jordan* az egyesületi életet, *von Koppenfels* pedig a csemetekerti árakat ismerteti. Befejezésül *Euler* „Moderne Axtstielbefestigung“ címen a szudétaföld erdőmunkás-kiképző táborban lefolytatott vizsgálatok során legmegfelelőbbnek tartott fejszemegerősítési módot írja le néhány ügyes rajz kíséretében.

Köpf: Erdészeti tanulmányút Bulgáriába. (Eine forstliche Studienreise durch Bulgarien im Herbst 1940.) 153—158, 213—218. és 233—236. old.

A német és bolgár államerdészet között fennálló barátságos viszony elmélyítése céljából az illetékes tényezők megállapodása szerint a két ország időnkint kölcsönösen tanulmányútra küldi szakembereit. Német részről 1940 őszén ment első ízben két magasrangú német erdőtiszt Bulgáriába, akik több állami üzemet és községi erdőt tekintettek meg. A közlemény részletes, több fényképpel kísért beszámoló erről az útról, amelyet a Bulgária erdészeti viszonyait tárgyaló statisztikai adatok egészítenek ki.

Schnitz-Lenders: Nyár-erdősítések. (Pappelfreikulturen.) 219—220. old.

A szerzőhöz egyik régebbi közleménye alapján a gyakorlatból annyi további felvilágosítást kérő megkeresés futott be hozzá, hogy ezekre rövid összefoglalásban válaszolni kívánt. Őkike nemcsak a termőhelyre, a fajták kiválasztására, a csemeteké korára, az ültetés kivitelére és a vágásfordulóra vonatkozó tapasztalati adatokat tartalmazza, hanem részletesen ismerteti a nyárnál alkalmazható üzemmódokat (*a*) elegyetlen, *b*) elegyes állományok, *c*) legelő-erdő, *d*) kaszáló-erdő, *e*) rézsü- és partbiztosítás) és az ágyvesésre vonatkozólag is jó tanácsokat ad.

Degen: Kihaló fafaj a fegenyefenyő? (Die Tanne, eine sterbende Holzart?) 238—240. old.

Bearnek a lapunk múlt évi XII. füzetében (770. o.) ismertetett véleményével szemben azt vitatja, hogy a jegenyefenyő nem a természetes felújítással kapcsolatban fellépő gyomosodás miatt tűnik el némely vidékekről, hanem azért, mert mesterséges betelepítése során nem mindig vették figyelembe különleges talajjégeit.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR FORSTWESEN. 1941. 3. sz.

Zietzschmann: Faházépítés Svédországban. (Holzhausbau in Schweden.) 57—67. old.

A skandináv félszigeten a faház nemcsak a hagyományok tiszteletét, hanem a természetadta körülményekhez való okos igazodást is jelenti. A korszerűségnek a multtal szemben természetesen fokozott követelményei vannak, de hogy az emberi találékonyság még a faház-építésben is mennyi újat, célszerűt, a művészi érzék pedig a szemnek mennyire tet-

szetóset tud alkotni, azt a tanulmányhoz mellékelt fényképek minden szónál szebben bizonyítják.

A rétegelt-lemeznek és a — fagyapotból kötőanyag hozzáadása mellett sajtólással készült — könnyű építőlapoknak az alkalmazási köre itt is lényegesen megnövekedett úgy, hogy ma nemcsak egyszerű munkás- és tisztviselőlakásokat, hanem pompás villákat, sőt emeletes házsorokat is készítenek fából Svédországban.

A szerző részletesen ismerteti az érvényben lévő törvényes rendelkezéseket, amelyek a faházak építésénél elsősorban a szilárdságot és a tűzbiztonságot követelik meg, de nagy súlyt helyeznek a csinos kivitelre is.

Miután a belső kiképzés mindenben lépést tud tartani a kultúra fejlődésével, a faház létjogosultságát belátható időn belül semmiféle veszély nem fenyegeti.

Schädelin: Münch tanárnak a vörösfenyőre vonatkozó vizsgálatai és az ezekből levonható erdőműveléstani következtetések. (Ergebnisse der Lärchenforschungen von Prof. Dr. Ernst Münch und waldbauliche Folgerungen.) 67—79. old.

A lapunk legutóbbi számában ismertetett tanulmány befejező része, amely Svájc szempontjából vizsgálja a vörösfenyő tenyésztési lehetőségeit és a következő megállapításokhoz jut: 1. A jelenlegi állományok közül minden kétséget kizáróan meg kell állapítani azokat, amelyek az őshonos belföldi vörösfenyvesek magjából keletkeztek és ezeket további tenyészanyag nyerése céljából törzskönyvezni kell. 2. A termőhelynek megfelelő állományokban meg kell találni a természetes felújítás lehetőségeit. 3. Az alpesi fajták közül ki kell választani a más helyen való megtelepítés céljából legjobban megfelelő, fagyálló termőhelyi változatokat. 4. Kísérletet kell tenni — szigorú ellenőrzés mellett — a szudéta-vörösfenyő megtelepítésével is.

Hadorn: Helyet a szántónak! (Schafft Raum dem Ackerbau!) 79—84. old.

A háború folytán a behozatalban igen korlátozott és ezért nagyobb mértékű önellátásra kényszerült Svájcnak különösen a kenyérmagvak előteremtése okoz nagy gondot. A szerző megállapításai szerint a szántók területét jelentékenyen lehetne növelni azoknak a gyümölcsfákkal beültetett, jó talajú kaszálóknak a megszüntetésével, amelyeknek a fűtermését a havasok könnyen pótolják és a gyümöleshozam szempontjából számításba sem jönnek, mert nagyobb részét alig, vagy egyáltalában nem gondozott, kiüregedett fák állanak rajtuk; ezt néhány fényképpel is igazolja. Az erdőtől távolabb eső lakosság tűzifaszükségletét a másra már amúgy sem alkalmas gyümölcsfák kivágása nagymértékben enyhítené.

INTERNATIONALER HOLZMARKT. 1940. 11/12.

Fröhlich: A tölgy Délkelet-Európában. (Die Eiche in Südosteuropa.) 11/12. sz. 21—24. old.

Szlavónián kívül Erdélyben, Havasalföldön és Boszniában is értékes öreg tölgyesek állottak, amelyek azonban a múlt század végefelé, amikor a vasutak az addig elzárt vidékeket feltárták, nagyrészt áldozatul estek az emberi kapzsiságnak. Jelenleg már csak a szlavóniai vagyonszlovák közösségek birtokában van néhány idősebb, értékes tölgyállomány. Itt — az áradványos kitűnő talajon és a gyakori makktermés mellett — a természetes felújítás is jól sikerült úgy, hogy a szépnövésű fiatalos idő-

vel pótolni fogja a kihasznált törzseket. Délkelet-Európa többi részén azonban — még az állami erdőkben is — a felújítás a többi erdőkével egykaptára történt és ezért a tölgyesek helyét nagyjából a bükk és gyertyán elegye foglalta el. Néhány év múlva tehát a tölgyfa Délkelet-Európában igen ritka cikk lesz.

Doffiné: A faiparban használt vízszájtók építése, munkája és alkalmazása. (Bauart, Wirkungsweise und Verwendung von hydraulischen Pressen für die Holzindustrie.) 11/12. sz. 26—33. old.

A kivitelezés módja szerint vannak oszlop-, oldallemez- és keret-, működtetésük szerint pedig egy- és több-dugattyús szájtók. Miután ezeket a gépeket legnagyobb részben a lemezüzemekben használják, az enyvezés kivitele szerint megkülönböztethetünk forró- és hidegenyv-szájtókat is.

A szerző a továbbiakban részletesen ismerteti a szájtók munkaménét, fűtésük módjait, beszámol a sajtolás hőfokánál, valamint nyomásánál figyelembe veendő körülményekről és leírja, miként kell a sajtóláshoz a fát megfelelően előkészíteni.

Heimann: A tűzvédelemről. (Einige Betrachtungen zum Feuer-schutz.) 11/12. sz. 38—40. old.

A statisztika adatai szerint Németországban évente ma is 1400 emberélet és mintegy 500 millió márka értékű anyag esik a tűzveszteknek áldozatul.

A háború nagymértékben fokozza a tűzveszélyt, nem esodálkozhatunk tehát rajta, hogy a fa tűzállóvá tétele a szakirodalomnak is egyik sokat vitatott kérdése.

A szerző sorra veszi a jelenleg alkalmazott eljárásokat (vízüveg-gel, tűzálló mázokkal való bevonás stb.) és arra a megállapításra jut, hogy a legjobb eredményt a különböző és megfelelően kipróbált *fém-sókkal való telítés* adja. Ezeknek az alkalmazását bőven ismerteti és hangsúlyozottan rámutat az időnkinti megújítás szükségére is.

Heimann: A fa mélyebb részeibe hatoló telítés. (Erfahrungen mit der Imprägnierung durch maschinelle Injektionsbehandlung.) 11/12. sz. 49—50. old.

Amerikában a telítés előtt élesfogú hengerek között bocsátják át a fát, amelyek minden oldalába 16 mm. hosszú, 3 mm. széles és ugyanolyan mély hornyokat vágnak. Az ilyen módon végzett előkészítés után a rendszeres telítés sokkal egyenletesebben és mélyebben hatol a fa testébe és így nagyobb tartósságot biztosít.

JOURNAL OF FORESTRY. 1941. 1. sz.

Hopp: Az akác alakú változásai és jelentőségük a mezőgazdaságban. (Growth-Form Variation in Black Locust and Its Importance in Farm Planting.) 40—46. old.

Az akácnak Amerikában három egymástól elütő formáját ismerik. Ezek közül a legjelentősebb a fényőalakú, amelyet sudarakác (*Robinia pseudoacacia* var. *rectissima* L., *Raber*) néven külön botanikai válfajnak könyvelték el.* A szerző közleményéből megtudjuk, hogy ez a változat nemcsak a New-York melletti Long Island szigeten, hanem a keleti államok más részein, a Hudson folyó és a Saratoga források mellett is meg-

* „Erdészeti Lapok“ 1938. évi XI. füzet.

található. Tenyésztésével most kezdenek fokozottabb mértékben foglalkozni, mert gyertyaegyenes, ágtalan törzse nemcsak zárt állományokban ad magas szerfaszázalékot, hanem utak, mesgyék mentén, vagy szélvédő pásztáknak ültetve is megtartja kitűnő törzsképző tulajdonságát.

A legáltalánosabban elterjedt változat Amerikában is a közönséges terebélyes koronájú akác, míg a harmadik ú. n. pálmalakú csak szabad állásban fejleszt széles koronát, sűrűn ültetve eléggé ágtalan törzset ad, bár nem olyan mértékben, mint a *rectissima*.

Phillips: A nappal hosszúságának a hatása a esemeték megindulására. (Effect of Day Length on Dormancy in Tree Seedlings.) 55—59. old.

A *Pinus taeda*, *Thuja occidentalis* és akáccal végzett érdekes meglehetően kísérletek bebizonyították, hogy a hőmérséklet, talaj és nedvesség tekintetében egyforma viszonyok között növő esemeték téli pihenésének az időtartamában a nappalok hossza jelentékeny különbségeket okozhat.

A szerző a rövid téli napokon a természetes világítást mesterséges napfényvel pótolta és ennek során megállapította azt is, hogy a vörösonn inneni sugarak mind a három fafajnál jelentékenyen siettetik a nedvkeringés megindulását, míg az ibolyántúli sugarak nagyobb mértékének különösen a *Pinus taeda*-nál és az akácénál volt fejlődést gátló hatása.

LES A DREVO. 1941. 11—14. sz.

Kempný: A fa mint nyersanyag és áru. (Drevo ako surovina a ako tovar.) 11. sz. 1. old.

Szlovákia évi fatermésének 40%-a szerfa, amelynek 30%-a további feldolgozás nélkül kerül kivételre. A szerző kifejti, milyen jövedelmi többletet jelent, ha a fát a belföldi ipar dolgozza fel fél- és egész-gyártmányokká.

Budke: A veszteségek kikerülése. (Boj proti stratám.) 11. sz. 3. old.

A lapunk folyó évi III. füzetében (133. old.) ismertetett közlemény folytatása, amelyben a szerző a termelésnél — rendszerint a megfelelő szerszám és munkakészség hiánya következtében — előálló anyagpazarlást és a helytelen igazgatás folyamánként az irodában tapasztalható idővesztést teszi szóvá.

Kropáč: A vadállomány emelésére irányuló törekvés. (Zazverovacia akcia.) 12. sz. 6. old.

A csaknem teljesen kipusztult fogoly- és fácán-állomány érdekében legalább két évi lelövési tilalmat követel és szükségesnek tartja a téli etetés gondosabb kivételét is.

LA RIVISTA FORESTALE ITALIANA. 1940. 10. sz.

Michelangeli: Albánia erdőgazdasági kérdései. (Il problema forestale albanese.) 441—458. old.

A szerző, mint az olasz erdészeti milícia Albániában szolgálatot teljesítő osztagainak a főparanesnöke, kimerítően ismerteti a tárgyat, nevezetesen a földrajzi és éghajlati viszonyokat, a terület művelési ágankinti megoszlását, az ország fában való ellátottságát, a mezei s erdei legeltetést, az erdészeti milícia tevékenységét, az erdők törzskönyvezését, az új erdészeti törvényes intézkedéseket, a hegyi legelők megjavítását, a kopárok beerdősítését, a esemetekerteket s a vadpatakszabályozási eljárásokat.

Bruzzone: A vörös tölgy. (*La quercia rossa*.) 459—465. old.

A *Quercus rubra* Északolaszországban jól tenyészik és ezért kellő figyelmet érdemel.

Bernardini: Az erdő befolyása a csapadéokra és lefolyására. (*L'azione della foresta sulle piogge e sul regime delle acque*.) 475—480. old.

Az erdőnek a levegő nedvességére, a csapadékra, a talapvédelemre és a víz földfeletti, földalatti és légbeli körforgására való vizsgálata alapján a szerző az alábbi következtetésekhez jut: 1. Az erdő tisztán helyi jellegű befolyására a levegő nedvessége fokozódik, a felszíni víz elpárolgása lassúbb lesz, az eső mennyisége szaporodik s a hó olvadása lassul. 2. Az erdő hozzájárul a víz körforgásának a szabályosabbá tételéhez, de elemi csapásokként jelentkező rendkívüliségei (árvíz, lavina) ellen nem tud elegendő védelmet adni. 3. Hatása legerősebb a talajrögzítésben és védelemben (a kimosás, elhordás, kivágás ellen).

REVISTA PĂDURILOR, 1940. 9—11. sz.

Haralamb és Cretzoiu: Adatok a hegyi legelő növénytenyészetének az ismeretéhez. (*Contribuțiuni la cunoașterea florei fânețelor de munte*.) 562—568. old.

A szerzők 123 olyan növényt foglaltak jegyzékbe, családonkinti csoportosításban, amelyek a Brassó környéki hegyi legelőkön 900—950 m. magasságban tenyésznek. (Lásd még: E. L. 1940. III. sz., 220. old.)

Coman: Kiegészítő adatok Máramaros növénytenyészetéhez. (*Contribuțiuni la flora Maramureșului*.) 568—574. old.

A lapunk régebbi füzeteiben (1940. II. sz. 129. old., VI. sz. 400. old. és VIII. sz. 523. old.) ismertett közlemények folytatása, amely a következő növények máramarosi tenyészetét s pontos előfordulási helyeit írja le: *Sorbus torminalis* L., *Calluna vulgaris* Hull., *Juniperus communis* L., *Cornus mas* L., *Crataegus oxycantha* L., *Crataegus monogyna* Jacq., *Sambucus racemosa* L., *Populus nigra* L., *Salix silesiaca* Willd.

Cretzoiu: Két érdekes növény Románia növényvilágából. (*Două plante interesante din flora României*.) 575. old.

A *Pirus communis* L. var. *achras* Wallr. × *Pirus elaeagnifolius* Pall. = *Pirus babadagensis* Prod. és a *Silene Csereii* Baumg. előfordulásáról szóló jelentés.

Bălănică: Az éghajlat és az erdő kölesönös hatása. (*Influența reciprocă dintre climă și pădure*.) 594—599. old.

A német *Geiger* „Über die Wechselwirkung von Wetter und Wald“ című tanulmánya (*Forstarchiv* 1939. 195—200. old.) és más német ill. francia szerzők munkái alapján tárgyalja a kérdést eddigi történetének az ismertetésével.

Guran: A fatömeg meghatározása céljából megmért fmagasságok számtani kiegyenlítése. (*Compensarea numerică a înălțimilor măsurate în vederea cubajului unui arboret*.) 643—653. old.

A szerző két képletével a grafikus eljárásnál is pontosabban lehet a fmagasságok és favastagságok közötti viszonyt meghatározni.

Cretzoiu: Az *Alnus glutinosa* és *A. incana* kereszteződése. (Hibridul *Alnus glutinosa* × *Alnus incana*.) 654—656. old.

A kétféle éger *varietas intermedia* Call. nevezetű kereszteződésének újabb lelőhelyét írja le a Meleg-Szamos völgyében.

Vasilii: Az erdőgazdaságot terhelő adók. (Impozitele asupra exploa-
rilor forestiere.) 657—667. old.

A szerző kimutatja, hogy Romániában az erdőbirtokot túlságosan nehéz adók sújtják. A helyzet enyhítésére tesz javaslatokat, ezekkel azt kívánna elérni, hogy az adók kivetésénél az erdő tiszta jövedelme legyen az alap.

Petrescu: Hibaelmélet és hibaigazítás az erdőgazdasági számításokban. (Teoria erorilor și verificarea ei asupra fenomenelor silvice III.) 693—697. old.

Az összes törzsek átmérői és az átlagtörzs vastagsága közötti viszony beható vizsgálata ugyancsak a Gauss-féle elmélet helyességét igazolja. (Lásd még: E. L. 1940. VI. sz. 401. old.)

Cretzoiu: Néhány szó a *Quercus polycarpa*-hoz. (Considerațiuni cu privire la *Quercus polycarpa* Schur.) 698—703. old.

A szerző leírja ennek a tölgyféléségnek a különböző válfajait és felemlíti két újabb előfordulási helyét Erdélyben: Kolozsvár és Brassó közelében.

Moldovan jun.: Eltűnnek a rönkök közelítésére használt száraz eszűtatók. (Dispariția jlipurilor de lemn pentru busteni.) 704—709. old.

Helyüket lassacskán más szállítási berendezések, főként az erdei vasutak veszik át.

Mălaescu: A rétegelt lemezek gyártása. (Fabricarea furniturului.) 710—717. old.

A ma alkalmazott összes eljárásokat írja le a különböző fánemeknek a rétegeltlemez-gyártásra való alkalmassága szerint.

Popescu: Romána erdőbirtokosaj néprajzi szempontból. (Originea etnică a proprietarilor de păduri.) 718—720. old.

A november hó 17-én megjelent 3.810. számú rendelettvény értelmében a zsidó természetes személyek és részvénytársaságok erdeit kiszájtják s kezelésüket az államerdészlet veszi át. A szerző a törvény ismertetése során statisztikai adatokat közöl a magánerdők tulajdonosainak a különböző nemzetiségekhez való tartozásáról.

Peteuț: Tölgyesemeték gyökerének a törzs hosszához viszonyított növekedése. (Creșterea rădăcinilor în raport cu tulpina la pueții de stejar.) 721—723. old.

Olyan 2 éves tölgyesemetékről számol be, amelyeknek a gyökere 170—260 cm. hosszú, míg törzsük csak 20—30 cm. magas.

LES. 1941. 1—7. sz.

Burian: Jó segítő szerszám a csemetekert részére. (Dobrá pomůcka do školky.) 4/9. old.

A szerző a saját szerkesztésű, rajzban is bemutatott és a csemeték iskolázásánál sikeresen használható hengert írja le.

Sedláček: Az erdei munka megjavítása. (Zlepšení práce v lese.) 21—23. old.

Az első és legsürgősebb teendő a fának az erdőből való takarékos és gyors kiszállítása. Ezért: 1. a szállítóeszközök megválasztására és munkájuk célszerű szervezésére; 2. a kocsiparkra; 3. a felrakásnál használt segédeszközökre; 4. a fa helyes csúsztatására és az utakhoz való közelítésére nagy gondot kell fordítani.

A kivitelre vonatkozólag a szerző néhány jó tanácsot is ad.

Frič: Elegyes erdők. (Lesy smíšené.) 41—42. old.

Az alkalmazandó fanemek megválasztásánál, a csemeték mennyiségének kiszámításánál és az elegyítés módjánál figyelembe veendő szempontokat ismerteti.

Valenta: A fűrészek gyártásáról. (O výrobě pil.) 42—45. old.

A közlemény a cseh-morva védnökség területén üzemben lévő 3 nagyobb vállalat gyártási eljárásait ismerteti a következő című fejezetekben: 1. A gyárak száma és azok termelő-képessége. 2. Az anyag vizsgálata. 3. Az előállított fűrészfajták száma. 4. A különféle típusok készítési módja.

KÜLÖNFÉLÉK

HALÁLOZÁSOK.

Kolosvári Kolossváry Andor a pécsi székesegyházi uradalom ny. főerdőtanácsosa március 14-én, 78 éves korában elhunyt.

Alig van a régebbi erdészszakembereknek tagja, aki a Megboldogultat személyesen ne ismerte volna. Szakunk egyik legkiválóbb képviselője volt. A gondjaira bízott gazdaságot egy emberöltő ernyedetlen munkájával példás üzemmé fejlesztette, amelyet a főiskola is szívesen mutatott meg a tanulni vágyó fiataloknak.

Nemesveretű szakszeretete, minden erdészeti kérdés iránt tanúsított éber érdeklődése, a magyar sors jobb jövőjébe vetett törhetetlen bizalma és igazi úri egyénisége az első percben megnyerték számára azt, aki a közelébe került. A szépséges Sikonda-fürdő feltárása és az ország egyik legkedveltebb üdülőhelyévé való kiépítése is az ő nevéhez fűződik.

Korát meghazudtoló viruló erőben járt-kelt mosolyogva köztünk még alig néhány hét előtt s ma mélységes megrendüléssel gyászoljuk elvesztésében a boldog békeidők bátor harcosát és ízes, szavú krónikását.

Emlékét munkás élete maradandó eredményei és a baráti szívek melege őrzik.

Kedves Bandi bátyánk, Isten Vele!
